

en fascinerend betoog over de identiteit en de realiteit van het concept 'hedendaagse dans'. Op die manier maakte hij duidelijk dat we deze term hanteren op een performatieve manier, middels de 'alsof'-werkelijkheid van de *speech-act*, en de institutionalisering en het geloof dat hierdoor tot stand wordt gebracht. Het meest inspirerende in de lezing van Laermans was de these die hij aan het einde opperde: een pleidooi voor 'performativiteit in het algemeen'. Door 'dans', 'theater' en '*performance art*' te vervangen door 'algemene performativiteit', wordt het medium opnieuw gedefinieerd als open, geconstrueerd en contingent: '*a loose ensemble of elements which are temporarily coupled in every instantiation of the medium in question*' aldus de lezing. Deze definitie refereert niet noodzakelijk naar de mixed-, inter- of multimediale aard van een werk, maar haalt het medium zelf onderuit, waardoor ieder werk een specifieke heterogene samenstelling wordt van elementen, met de weigering het geloof uit te drukken in een vooronderstelde realiteit als 'hedendaagse dans'. Op die manier is het medium algemeen, want er is altijd mediëring, en ook steeds opnieuw specifiek in elk project, zoals duidelijk werd bij het kijken naar de voorstellingen '*Embodied*', '*Closer*', '*Flatland*' en '*Already Played Tomorrow*'.

Vooruitzichten

Er zijn twee punten die ik bij wijze van conclusie naar voor zou willen schuiven.

Als Amperdans een *showcase* was, dan zou ik uit de verschillende trajecten die zichtbaar werden (wat op zich niets bijzonders is in een laatkapitalistische context), als belangrijkste lijn de zoektocht naar verschillende bewegingsconfiguraties aanvoeren, die niet noodzakelijk fysiek of belichaamd zijn. Performances zoals *Flatland* en *Already Played Tomorrow* vernieuwen de positie van de toeschouwer in die zin dat het de waarneming is die de voorstelling doet ontstaan. De latente wrok over 'conceptuele dans', die het festival infiltreerde in de panelgesprekken en conversaties in de wandelgangen, is daarbij vergeleken onbelangrijk en voorbij gestreefd.

Wanneer we kijken naar de mogelijkheden en het verschil dat Amperdans zou kunnen maken op de Belgische dansscène, zou het festival veel minder een festival en veel meer een *resource* platform kunnen zijn. Als de programmatoren van WP Zimmer en Monty artiesten willen ondersteunen, eerder dan programma's cureren rond thema's en concepten, dan moet het werk de voorstelling van *artists-in-residence* als koopwaar op de institutionele markt overschreden. Met het idee van presentatie kan geëxperimenteerd worden. Het samenbrengen van een aantal makers en voorstellingen in één event zou veel meer discussie en uitwisseling tussen de artiesten op gang kunnen brengen, tussen de artiesten en andere 'betrokkenen' die de artiesten en de programmatoren uitnodigen, en ten slotte ook met het publiek. Het festival zou kunnen uitgroeien tot een actieve werkomgeving, waarin ofwel diepgaander kan worden ingegaan op de specifieke problematiek van de makers, of waarin de discussie wordt opengetrokken in dialoog met andere media of productiecontexten. In een situatie waarin meningsverschillen of onbegrip uit de weg worden gegaan door dekking te zoeken achter het beschermende schild van het artistieke individualisme, zou het nemen van enig risico door het opentrekken van de *room of one's own* een manier kunnen zijn voor kunstenaars en andere betrokkenen om ongekende kaders te creëren waarmee het werk zich kan ontwikkelen in de richting van meer gedurfde onderzoeksparameters.

Vertaling: Elke Van Campenhout,
Bojana Cvejic, Jan Ritsema

Bojana Cvejic schreef deze tekst in opdracht van Sarma, een internationaal virtueel platform voor danskritiek. www.sarma.be

¹ Joseph Kosuth, *Art after Philosophy and After: Collected Writings 1966-1990*, Cambridge, MA, 1991, p. 31

² Brian Massumi, *Parables for the Virtual: Movement, Affect, Sensation*, Durham & London, 2002, p. 1

FLATLAND

TEKST EN REGIE Patricia Portela

SPEL Anton Skrzypiciel

GELUIDSONTWERP Christoph De Boeck

SOFTWAREBOEK Irma Lucia efeitos especiais

COPRODUCTIE wp Zimmer, Lugar Comum,

Centro Coreográfico de Montemor-o-novo,
Transforma

OPIUM

CHOREOGRAFIE Arco Renz

SPEL Kameron Steele, Lise Vachon, Wen Chi Su,

Kyung-A Ryu

MUZIEK Marc Appart

DECOR EN KOSTUUMS Arco Renz

VIDEO Saup en Arco Renz

LICHTONTWERP Vincent Toppino en Arco Renz

PRODUCTIE Kobalt Works vzw

CALIFORNIA ROLL – GOOD WORK I

CONCEPT EN DESIGN Ben Anderson,

Hanna Hedman, Bruno Pocheron,

Isabelle Schad

PERFORMANCE Hanna Hedman,

Bruno Pocheron, Isabelle Schad

GELUID Rut Waldeyer, Bruno Pocheron

LICHT Bruno Pocheron

COPRODUCTIE TanzWerkstatt Berlin, Monty

Antwerpen, Fonds Darstellende Künste

REVOLVER – GOOD WORK II

CHOREOGRAFIE EN PERFORMANCE Nuno Bizarro,

Isabelle Schad

LICHT Bruno Pocheron

COPRODUCTIE CNDC Angers, Monty Antwerpen

ALREADY PLAYED TOMORROW

CONCEPT Carlos Pez

CREATIE Alexandre Thery en Carlos Pez

PRODUCTIE Dans in Kortrijk en Carlos Pez